

grusom end den, vi har gennemgaaet. Europas Civilisation vil neppe kunne overleve den. Et stort Land, maaske England, vil kunne komme igennem den næste Krig, men jeg tvivler om, at de smaa Lande vil kunne blive ved at fortsætte deres Liv. Jeg ønsker ikke at skræmme Dem, men for det lille Land, som kommer ind i denne Krig, vil det betyde Nationens Udsettelse. En Sammenslutning i Lighed med Folkeforbundet synes for mig det eneste Haab om Fred, det eneste Haab om, at en Tilintetgørelse af vor Civilisation kan undgaas. Se, ærede Ting, disse Udtalelser, fremsatte af en anset, kendt Statsmand, er jo af en saa alvorlig Natur, at man ikke saadan kan skubbe dem til Side som betydningsløse.

Men jeg kunde ogsaa ønske ved denne Lejlighed at fremføre nogle enkelte Udtalelser af en kendt dansk Forfatter om det militære Spørgsmaal, om Krig, og hvad dermed staar i Forbindelse. Det er en Mand, som indenfor konservative Kredse i vort Land altid har haft et godt og smukt Navn, en Mand, som ikke alene har skrevet nationale Bøger, men har rejst som folkeopdragende Foredragsholder, som national Foredragsholder og som Foredragsholder ved Forsvarsmøder. Den Forfatter, jeg taler om, er den sønderjydske Forfatter Peter Lauritsen. Han har udsendt en Bog, hvori han belyser Militærspørgsmaalet, og jeg skal tage et Par Uddrag af disse interessante Udtalelser. Peter Lauritsen skriver: „Nu kan jeg ikke mere som før Verdenskrigen deltage i Forsvarsagitationen og holde Forsvarsmøder, ud fra de nuværende Forhold driver kristelige, etiske og praktiske Bevægelse mig til at holde paa Afrustning! Ikke fordi jeg fortryder, hvad jeg talte og skrev i sin Tid. Jeg føler mig i Virkeligheden ikke som en anden, men Forholdene har ændret sig i en frygtelig Grad. Krigen har fuldbyrdet en Udvikling, hvorved enhver fremtidig Krigsdeltagelse bliver Nationens aandelige Selvmord og hele Civilisationens Undergang. Saa er det i og for sig ganske det samme, hvilken Aarsag der fører os ind i Krigen — enten det er Forsvar eller Angreb eller Grupperfællesskab med en eller flere Magter. Min Nationalfølelse er lige saa dyb som før, og jeg holder endnu paa den sande Forsvarsvillies Berettigelse i sig selv og under de rigtige Forhold, men Nationalfølelsen maa ikke misbruges i de mørke Magters Tjeneste, og hverken kristeligt eller menneskeligt har man Lov til at forsvare sig paa enhver Maade.“

Om Vagtkorpset, der her er til Behandling, siger Forfatteren følgende: „Men ligesom en By har sit Politi til at opretholde den almindelige Orden og Sikkerhed, maa et Land eje en lignende Vagt i større Omfang. Baade til Lands og til Vands maa vi kunne afvise tilfældige Krænkelser, der kan forstyrre Landets Ro og Lovmæssighed. Vi maa værne om vort Fiskeri og Handelssamkvem med Udlandet, afværge Sørøveri og Strandhugst af Ugerningsmænd, afvæbne uorganiserede Skarer, der vil hærge vore Grænser, og skræmme vore Kvinder og Børn mod Vold. Vi kan ikke staa os mod hverken Ruslands eller Tysklands Krigstyrker, men bliver der Uroligheder eller Borgerkrig i et af disse Lande, kan vi sikre vore Strande mod enkelte Skibe, der forsøger et Røvertogt, eller mod lovløse Hobe, der vil trænge over Landegrænsen. Alt dette er ikke Krig og ikke rettet mod nogen Stat som saadan, men kun et Led i Landenes naturlige Ordens Opretholdelse og Værn af den enkelte.“ — Om Folkeafstemningen siger P. Lauritsen: „Lad os faa en upolitisk Folkeafstemning om Afrustningsspørgsmaalet. Før Verdenskrigen vilde den neppe have givet Flertal, men nu vil utvivlsomt den største Del af Folket stemme for Afrustning med Bibeholdelse af et tilstrækkeligt Vagtværn.“ Ja, saaledes skriver en god dansk Mand, en Mand, som alle Dage har været anerkendt som en varmhjertet, god Patriot og Fædrelandsven.

Det Spørgsmaal, der nu bliver tilbage, og som har skabt Tvivl hos mange Mennesker, er dette: Har Danmark ved at indtræde i Folkernes Forbund forpligtet sig til at opretholde en vis Militærstyrke? Og denne Tvivl har slaet Rød hos mange, mange Mennesker, fordi man ret ofte har hørt den dristige Paastand fremsat baade fra Venstre og Konservative, at i Henhold til Haager-Konventionerne, i Henhold til Folkeforbundsartiklerne har Danmark en saadan Forpligtelse. For at slaa en Pæl gennem disse Urigtigheder vil jeg gerne citere — det er sket adskillige Gange før, og jeg beder om Undskyldning for, at jeg gør det igen — Folkeforbundspagtens Artikel 8, der taler klart og tydeligt om dette Spørgsmaal. Artikel 8 siger: „Forbundets Medlemmer anerkender, at Fredens Opretholdelse kræver en Indskrænkning af de nationale Rustninger til den laveste Grænse, som er forenelig med den nationale Sikkerhed og med Haandhævelsen af fælles Virksomhed og de mellemfolkelige Forpligtelser.“ Det forekommer i hvert Fald mig, at det er saa klar og tydelig